

Sygn. akt VIII U 343/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jolanta Łanowy
Protokolant:	Małgorzata Skirło

po rozpoznaniu w dniu 15 kwietnia 2014 r. w Gliwicach

sprawy G. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do niezrealizowanego świadczenia

na skutek odwołania G. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 24 stycznia 2014 r. **nr** R- (...)

oddala odwołanie.

(-) SSO Jolanta Łanowy

Sygn. akt: VIII U 343/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 24 stycznia 2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. w oparciu o przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227 ze zmianami) odmówił ubezpieczonej G. M. prawa do niezrealizowanego świadczenia po zmarłej babci J. B., ponieważ nie spełnia warunków, o których mowa w art. 136 ust. 1 ustawy.

Odwołanie od tej decyzji złożyła G. M. wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie prawa do wypłaty niezrealizowanego świadczenia po zmarłej J. B., ponieważ przyczyniała się do utrzymania swojej babci.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko.

Sąd ustalił, co następuje:

J. B., urodzona (...) była od dnia 22 grudnia 1990r. uprawniona do renty rodzinnej po zmarłym mężu H. B..

Ubezpieczona J. B. zmarła w dniu (...)

W dniu 15 stycznia 2014r. wnuczka zmarłej J. B. zwróciła się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o przyznanie niezrealizowanego świadczenia należnego zmarłej babci J. B..

Decyzją z dnia 24 stycznia 2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił skarżącej G. M. prawa do niezrealizowanego świadczenia po zmarłej babci J. B..

Od powyższej decyzji odwołała się ubezpieczona, domagając się jej zmiany.

Sąd ustalił, że babcia ubezpieczonej J. B. licząca w chwili śmierci (...) lata zamieszkiwała samotnie w B.. Była uprawniona do renty rodzinnej. Wysokość świadczenia wraz z dodatkiem pielęgnacyjnym, dodatkiem energetycznym i świadczeniem dla (...) - latki na dzień 1 września 2012r. wynosiła 4.525,08 zł brutto tj. 1.168,30 zł. + 195,67 zł. + 187,02 zł. + 2.974,69 zł. [decyzja organu rentowego z dnia 14 sierpnia 2012r. – k. 126 a.o.r.].

Ustalono, iż na koszty utrzymania J. B. składały się: koszty pampersów w kwocie od 300 do 400 zł miesięcznie, koszty opieki pielęgniarzkiej w kwocie 2.000 zł miesięcznie, czynsz w kwocie 160 zł, telefon w kwocie 70 zł, lekarstwa w kwocie 200 zł, środki pielęgnacyjne i materiały opatrunkowe w kwocie około 200 zł, środki czystości, piżamy w kwocie 60 zł, ogrzewanie gazowe w kwocie 400 zł, energia elektryczna w kwocie 300 zł, koszty wyżywienia w kwocie około 300 zł.

Nadto ustalono, że ubezpieczona G. M., która była wnuczką J. B. zamieszkuje w Ś., tj. w odległości 14 km od B. i nie prowadziła wspólnego gospodarstwa domowego z babcią. Przez ostatnie lata organizowała opiekę nad babcią, czy to w postaci pomocy z opieki społecznej, czy też pielęgniarki opieki długoterminowej. Pod koniec życia babci ta opieka była już całodniowa, ponieważ babcia była osobą niedołężną. Ubezpieczona dodatkowo miesięcznie robiła zakupy dla babci za kwotę 100 zł.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o: akta organu rentowego oraz wyjaśnienia skarżącej (zapis rozprawy dnia 15 kwietnia 2014r. 4 min. 25 sek. – 22 min. 05 sek.).

Sąd uznał zgromadzony materiał dowodowy za kompletny i wiarygodny i mogący stanowić podstawę dokonania ustaleń faktycznych.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej G. M. nie zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 136 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) w razie śmierci osoby, która zgłosiła wniosek o świadczenia określone ustawą, świadczenia należne jej do dnia śmierci wypłaca się małżonkowi, dzieciom, z którymi prowadziła wspólne gospodarstwo domowe, a w razie ich braku - małżonkowi i dzieciom, z którymi osoba ta nie prowadziła wspólnego gospodarstwa domowego, a w razie ich braku - innym członkom rodziny uprawnionym do renty rodzinnej lub na których utrzymaniu pozostawała ta osoba.

Osoby wymienione w ust. 1 mają prawo do udziału w dalszym prowadzeniu postępowania o świadczenia, nieukończonego wskutek śmierci osoby, która o te świadczenia wystąpiła.

Roszczenia o wypłatę świadczeń, o których mowa w ust. 1, wygasają po upływie 12 miesięcy od dnia śmierci osoby, której świadczenia przysługiwały, chyba że przed upływem tego okresu zgłoszony zostanie wniosek o dalsze prowadzenie postępowania.

Powyższy przepis reguluje sytuację prawną osób bliskich zmarłego związane z kwestią tzw. niezrealizowanego świadczenia. W takim stanie rzeczy do świadczeń należnych tej osobie do dnia śmierci uprawnione są trzy kategorie osób:

I - małżonek i dzieci, z którymi osoba zmarła prowadziła wspólne gospodarstwo domowe,

II - małżonek i dzieci, z którymi osoba zmarła nie prowadziła wspólnego gospodarstwa domowego,

III - inni członkowie rodziny uprawnieni do renty rodzinnej lub na których utrzymaniu pozostawała osoba zmarła.

Osoby zaliczane do II i III kategorii będą uprawnione do niezrealizowanego świadczenia wyłącznie o ile nie będzie osób zaliczanych do wyższej (wyższych) kategorii. W konsekwencji, gdy istnieją osoby należące do I kategorii, organ rentowy nie będzie mógł dokonać wypłaty na rzecz osób należących do II kategorii, także wówczas, gdy osoby należące do I kategorii oświadczą, że rezygnują z przysługującego im prawa, czy też nie złożą wniosku jako pierwsze (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 28 lutego 2006r. III AUa 2981/04, Lex nr 217129).

Kwestia sporna w niniejszej sprawie sprowadza się zatem do ustalenia, czy ubezpieczona jest uprawniona do niezrealizowanego świadczenia po zmarłej babci J. B. w myśl przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.), czy też nie i jakie są tego przyczyny.

Przechodząc na grunt niniejszej sprawy Sąd ustalił, że ubezpieczona G. M., jako wnuczka zmarłej J. B. należy do III kategorii osób, o których mowa w art. 136 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W ocenie Sądu, przeprowadzone postępowanie dowodowe jednoznacznie i w sposób nie budzący wątpliwości wykazało, że babcia J. B. nie pozostawała na utrzymaniu wnuczki G. M..

Za osoby pozostające na utrzymaniu innych członków rodziny w rozumieniu art. 136 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych uważa się osoby, które bądź to nie posiadają żadnych własnych świadczeń emerytalno-rentowych (gdyż dopiero wystąpiły z wnioskiem o nie), bądź też pobierają wprowadzić takie świadczenia, ale w najniższej wysokości przewidzianej ustawą, a koszt zaspokajania ich usprawiedliwionych potrzeb jest znacznie wyższy (patrz – wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 19 stycznia 2005r., sygn. akt III AUa 2766/03, Biul.SAKa (...), lex nr 448425; por. także wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 22 marca 2011r., sygn. akt III AUa 2026/10, lex nr 1102954, OSA 2012/6/48-53, lex nr 1164434)

Zdaniem Sądu zmarła pobierając rentę rodzinną w kwocie 3.800,00 zł netto była osobą niezależną finansowo, a kwota świadczenia pozwalała jej na opłacenie kosztów utrzymania mieszkania, rachunków, lekarstw, opieki, czy wyżywienia. Pomoc wnuczki związana z organizacją opieki, czy ponoszeniem dodatkowych kosztów zakupów dla babci na kwotę 100 zł nie wyczerpuje pojęcia „pozostawania na utrzymaniu”. Pojęcie to ma ściśle materialne znaczenie, a miarą jego jest zapewnienie środków pieniężnych koniecznych do zaspokojenia usprawiedliwionych potrzeb osoby będącej na utrzymaniu. Z materiału dowodowego wynika, że dochody własne zmarłej w zasadzie zaspokajały w pełni jej usprawiedliwione potrzeby.

Według oceny Sądu odwołująca G. M. nie wykazała, że spełnia przesłanki pozwalające na wypłatę niezrealizowanych świadczeń po zmarłej w dniu (...) babci J. B. w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.).

Reasumując: według oceny Sądu odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. z dnia 24 stycznia 2014r. podlega oddaleniu jako nieuzasadnione, co w pełni potwierdziło postępowanie dowodowe przeprowadzone w niniejszej sprawie.

Mając na uwadze powyższe, Sąd na mocy art. 477⁽¹⁴⁾ § 2 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.

SSO Jolanta Łanowy